

§37-volapyk hjælper slet ikke de hjemløse

ISUMA / KLUMME

Steven Arnfjord

Der er nu kommet svar på et §37 spørgsmål fra Stine Egede om de 100 boliger til hjemløse - og svaret kommer fra Kim Kielsen. Selve spørgsmålet var ret simpelt: »Hvad er status på de 100 boliger til de hjemløse?«, men Kiensens svar er fyldt med tekniske termer - og der er vel mest af alt tale om et ikke-svar.

Tiden er ikke til politiske svar-finter på hjemløseområdet - for alle venter på, at politikerne tager ansvar og handler, når problemstilling er hjemløshed.

Spørgsmålet og svaret er vigtigt, fordi det handler om sociale indsatser overfor mennesker på den alleryderste kant af velfærds-samfundet.

Da jeg læste Kiensens svar på min telefon, var vi ved at servere puii suaasat i suppekøkkenet i Nuuk - et sted der henvender sig til mennesker, der er ramt af hjemløshed (suppekøkkenet drives af den frivillige forening NoINI med økonomisk støtte fra Kalaallit Røde Korsiat). I bygningen, som stilles til rådighed af Frelsens Hæri, var der i baglokalet to babyer i 4-5 måneders alderen. Babyer. Vi vender tilbage til de små børn senere...

Det tekniske ikke-svar svar fra Kielsen drejer sig om anlægsudvalg, boligsektorplaner samt renovering af tidligere bebyggelse, som kommunerne må forholde sig til. Det er et teknisk svar, som kan opsummeres med, at man skal have styr på, hvor der er for mange boliger (boligoverskud) - og hvor der er behov for flere boliger. Svaret rundes af med, at de 100 boliger skal vurderes i

samarbejde med kommunerne - og så skal der ses på muligheden for at lave udlejningsboliger om til midlertidige boliger.

Selv her har jeg omskrevet det, så det giver lidt mere mening ... men det giver stadig ingen mening. Jeg forstår ganske enkelt ikke svaret. Eller måske er det prioriteringen i svaret, som jeg ikke forstår. Fordi: vil man se på at lave udlejningsejendomme om til midlertidige boliger? What? Midlertidigt - hvis kommuner altså er med på idéen? Fokus kunne måske hellere være at lave stabile løsninger.

Egentlig er det grundlæggende ikke pointen med 100 hjemløseboliger. Man kunne skære problemstilling ned til to ting.

1. Kan boligerne bygges uden en officiel definition af, hvad hjemløshed er herhjemme?

2. Tiden for snak og ikke-svar er ovre - nu er det tid til at handle

Som klummeskriver starter jeg lige med første problemstilling (1). Den "definition" på hjemløshed, som flere Naalakkersuisut har meldt ud i medierne, er taget fra en forskningsrapport i 2013. I rapporten hedder det: Hjemløse, boligløse og husløse.

Det er en definition, som de danske forskere har fra den europæiske forskning omkring hjemløshed. Definitionen er uheldig, fordi fokus ligger alene på boligen - på det materielle. Når man arbejder med hjemløshed i Grønland, som en social problemstilling, så bliver det meget hurtigt

tydeligt, og det er historisk dokumenteret i et bredt udsnit af forskningen, at hjemmet eller boligen blot er én brik blandt en række sociale og sundhedsproblemstillinger - andre er f.eks.: fattigdom, arbejdsløshed, ufaglærthed, kronisk kropslig sygdom, sindslidelser osv.

Psykiateren Preben Brandt har defineret det mere præcist:

Hjemløse, forstået i en socialpolitisk kontekst, er mennesker, der, ud over at mangle en bolig, har en række komplicerede og gensidigt forstærkende sociale og helbredsmæssige vanskeligheder, der giver dem problemer med at indgå i nogle, men langt fra alle sociale sammenhænge.
(Preben Brandt 2013)

Der kan politisk ikke bygges specificerede boliger til mennesker, som er ramt af hjemløshed, uden at man forholder sig til målgruppen. Det er nogenlunde lykkedes selvstyret (og tidligere styret) med definitioner og lovgivning inden for kollegiebyggeri, samt ældre og handicapvenlige boliger. En specifik lovgivning kræves på det sociale område til mennesker, som har levet på kanten af samfundet i form af forskellige typer boliger til unge og ældre beboere med sociale vanskeligheder, mennesker med misbrug og mennesker med en sindslidelser - og igen mennesker som er ramt af flere af disse problemstillinger på samme tid. Det handler grundlæggende om mere end bare boligen.

En anden problemstilling (2) handler om, at tiden altså er inde til handling. Det er den absolut vigtigste problemstilling - og det er hele grundlaget for, at indlægget her er skrevet. For det svar der gives på §37-spørgsmålet signalerer tydeligt, at man ikke er kommet videre med sagen, at man ikke forholder sig til aktualiteten - og at man ganske enkelt ikke prioriterer dette socialpolitiske område.

Det er socialpolitisk stilstand.

Der er i øjeblikket en vis politisk tumult, og som skrevet så bliver det typisk de store prestige-projekter, der træder frem - såsom lufthavne, minedrift og fiskeri ... mens andre ting tydeligvis træder i baggrunden, mens der flyttes på de politiske taburetter. Alt sammen flytter fokus væk fra socialområdet - men det forsvinder problemerne ikke af. Nogle af problemerne, såsom mennesker der er ramt af hjemløshed, har det tilmed med at vokse i ly af manglende politisk fokus.

Det er ikke en prioritering, som kommunerne alene skal tage stilling til - det er ganske enkelt ikke ansvarligt ikke at forholde sig til det, der er spørgsmålet. Det handler om en yderligere differentiering af boliglovgivning. Vi har en differentieret boliglovgivning - det er der præcedens for. Vi har love, der sikrer byggerier til unge under uddannelse, til ældre og til mennesker med et handicap. Her er tale om en »ny« social gruppe.

Mennesker der har brug for et hjem. Det er en menneskeret Kielsen. Ikke alene det, det er for første gang i Grønlands historie også et socialpolitisk tema med sin egen overskrift i koalitionsaftalen. I koalitionsaftalen er hjemløshed forbundet snævert til boligpolitik. På den ene side er det utrolig central og ansvarligt, at hjemløshed har fået sin egen plads i koalitionsaftalen, men det handler om meget mere end boliger. Det handler om sociale handlinger, behandling, social nød, uddannelse, et rummeligt arbejdsmarked mv. Men der var plads i koa-

litionsaftalen, og det er et virkelig vigtigt første skridt.

Det er i den tråd, at jeg ganske enkelt ikke forstår §37-svaret. Er det skrevet for hurtigt? Har den såkaldte spindoktor ikke nærlæst svaret - eller har de andre koalitions partnere ikke læst det igennem. Jeg forstår det ganske enkelt ikke.

Hvad er en koalitionsaftale så - altså, hvis man slet ikke følger den i det politiske arbejde? Er aftalen så bare reduceret til en politisk udgave af Mathias Storchs grønlanderdrøm? Vi håber, men - mon det sker. En Siumut-utopi?

Det utopiske er vores ønske til noget, vores håb om det ideale. I §37-svaret bliver det fantastiske til politisk teknik og jeg vil sige avanceret på et sådant niveau, hvor jeg egentlig er i tvivl om, hvad svaret egentlig er. Det er muligvis også formålet - altså at pakke et ikke-svar ind i tekniske tungedrejninger, der nok er mere vrøvl og vās end egentlig politik. For vi skulle gerne se en idé, en vision og en ambition om at realisere dele af visionen - et skridt nærmere utopien om at alle borgere har et hjem med tryghed og en god fremtid.

Da vi sidste onsdag lukkede suppekøkkenet, så tog mødre som de sidste afsted med deres babyer. Klokken var 19:35. Jeg håber, at de var på vej hjem - et eller andet hjem ihvertfald.

I de forslag der er omtalt i denne klumme - ja, her er der slet ikke fokuseret på børn og unge, for de skal ikke være en del af det her miljø. De skal have en beskyttelse, der er langt væk fra suppekøber. Det fokus går selvsagt forud, men også her kan vi registrere et skred i drømmen om et omfavnende velfærdssystem.

Nu afrunder jeg denne klumme med at modsige mig selv. Giv først og fremmest folk et tag over hovedet og en seng og noget tryghed. Så kan vi bagefter arbejde med resten.

Lad endelig vær med at kalde det housing first eller andre fine indsatser.

Det kommer bag efter.

Der skal handles.

Åben et forsamlingshus, en kirke eller en idrætshal, køb feltmadrasser og senge ligesom under Arctic Winther Games (AWG).

Brug en brøkdel af AWG-budgettet og giv mennesker noget varme og et sted i ly og sikkerhed.

Dét er en teknisk løsning.

Det handler om grundlæggende velfærd først.

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Tamanut suliarinnittussarsiuussineq

Tunumi talittarfinnik aserfallatsaaliineq

Namminersorlutik Oqartussaniit suliassaq qulaani taaneqartoq, tamanut ammasumik ataatsi-moortillugu suliarinnittussarsiuunneqaqqippoq.

Sanaartugassami suliassat pineqarput:

1. Nunniorneq
2. Betonilerisut suliaat
3. Saviminilerisut suliaat
4. Sanasut suliaat

Suliassaq aallartinneqassaaq suliaqarmissamut isumaqatigiissusioreernerup kingorna, kingusinerpaamik 16. juli 2019-imiit, 31. oktober 2019-ip tungaanut.

Suliariumannittussarsiuussinissap qaqugu sumilu pinissaa:

07. december 2018 nal. 10.00.

Orbicon Arctic A/S
Industrivej 31 1. sal
Postboks 819
3900 Nuuk

Neqerooruteqarmissamut atorussat uani inniminnerneqarsinnaapput:

Orbicon Arctic A/S
Industrivej 31
Postboks 819
3900 Nuuk
Oqarasuaat: 31 20 32
E-mail-i: MSEB@orbicon.gl

Neqeroorusiornissamut atorussat novemberip 9-ani 2018-imiit qarasaasiaq aqutugalugu nasiumneqarsinnaalissapput. "Neqeroorut akikinnerpaaq" toqqaanermut tunngaviussaaq.

Sinnerlugit
Namminersorlutik Oqartussat – Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermut Naalakkersuisoqarfik

Orbicon Arctic A/S
Industrivej 31
Postboks 819
3900 Nuuk

§37-imik paasiuminaatsuliorneq angerlarsimaffeqanngitsunut iluaqutaanngilaq

Angerlarsimaffeqanngitsunut inissialiassat 100-t pillugit §37 naapertorlugu Stine Egede apeqquata maanna akineqarsimalerpoq – apeqquumullu akissuteqartuuvog Kim Kielsen. Apeqquut paatsuugassaasimannigilaq: »Angerlarsimaffeqanngitsunut inissialiassat 100-t sumut killiffeqarpat?«, Kielsenilli akisutaa oqaatsinik teknikkimut tunngasunik ulikkaarpoq – akissutaanngitsutullu taaneqarnerusinnaalluni.

Angerlarsimaffeqanngitsut pillugit politikikkut saneqquataarluni akissutissarsionnissamut piffissaanngilaq – kikkummi tamarmik utaqqivaat politikertit angerlarsimaffeqanngitsunut ajornartorsiummut akissusaaffimmik tigussasat iliuuseqarlutillu.

Apeqquut akissutissaalu pingaaruteqarput, pissutigalugu inunnut, inuiaqatigiinni pigisaartuni atugarliornerpaanut, isumaginninnikkut iliuuseqarnissaq pineqarmat.

Kielsenip akissutaa telefoninni atuarakku Nuummi suppitortarfimmi – inunnut angerlarsimaffeqanngitsunut sammitinneqartumi – puisimik suaasalerlugu sassaallileruttorpugut (*suppitortarfik peqatigiiffimmi NoINI-mi kajumissutsiminnik ikiuuttunit ingerlanneqarpoq Kalaallit Røde Korsianit aningaasatigut tapiiffiqineqarluni*). Illumi, Frelsens Hærimit atugassanngortinneqarsimasumi, naalungiarsuit marluk 4-5-inik qaammatillit inimi tunorlermiippat. Naalungiarsuit. Naalungiarsuit taakkua kingorna uterfigissavagut...

Kielsenip akissutiginnisaani teknikkiunerusumi pineqarput sanaartornermut ataatsimiititaliaq, ineqarfinnut pilersaarutit kiisalu illut siusinnerusukkut sananeqarsimasat iluarsaaneqartussat, kommunit isummerfigisariaqagaat. Teknikkikkut akissut eqiterneqarsinnaavog imaasillugu, sumiiffiit inissiaqarpallaartut (inissianik sinneqartoorteqarfiit) – aammalu sumiiffinni inissianik amerlanerusunik atorfigisartitsisoqarnerisooq paasiniarneqassasoq. Akissut naggasernerqarpoq inissiat 100-t pineqartut nalilerneqassasat kommunit suleqatigalugit – taavalu inissiat attartortitakkat inissiatut atornerqarallarsinnaanersut misissorneqassaaq.

Akissut isumassaqtinnerulaarniarlugu allannngortilaarluarpara ... sulili isumasaqartinnigilara. Akissut paasisinnaanngivippara. Immaqaluunniit akissummini tulleriarinera paasisimannikkiga. Pissutigalugu: inissiat attartortitakkat inissianngorallartinnissaat paasiniarneqassasoq? Suna? Utaqqiisaagallartumik – tassa kommunit tamatumunnga isumaqataassappata? Immaqa aalajaatsunik aqqiissuteqarnissaq samminiarnersariaqaralarpoq.

Ilami tunngaviatigut angerlarsimaffeqanngitsunut inissiat 100-t pineqarnerunngillat. Ajornartorsit marlungorlugu avinneqarsinnaavoq.

1. Inissiat taakkua sananeqarsinnaappat maani angerlarsimaffeqanngitsuneq pisortatigootumik nassuiarneqarsimannigitsooq?

2. Oqaluinnarnermut akissuteqartannginermullu piffissaruppoq – maanna iliuuseqartoqartariaqarpoq.

Isummersuutininik allaatiginnittartut ajornartorsit siulleq (1) siullitissavara. Angerlarsimaffeqanngitsunut »nassuiaat«, Naalackersuisut arlallit tusagassiorfinnut oqaatigisimasaat, ilisimatusarnermit nalunaarusiamit 2013-imeersumit tiguneqarsimavoq. Nalunaarusiami imatut allasimavoq: Angerlarsimaffeqanngitsut, ineqanngitsut illoqanngisullu.

Qallunaat ilisimatut, Europami angerlarsimaffeqanngitsunermik ilisimatusarnermi nassuiaat taanna atorsimavaat. Nassuiaat taanna eqquinerlupog, tassa ineqarneq kisimi sammineqarmat – tigussaasoq. Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqanngitsunik sulineq isumaginninnikkut ajornartorsititit suliaralugu taamaattuusoq sukkasoorujussuarimik paasinarsiarpoq, oqaluttuarisaanerullu ingerlanerani ilisimatusarnerit ilarpasui uppernarsarneqarsimavoq angerlarsimaffeqannginneq ineqannginnerluunniit inuttut peqqissutsikkullu ajornartorsitit arlalisuit ilagiinnaraat – allat assersuutigalugu tassaappat: piitsuuneq, suliffeqannginneq, ilinniarsimanniginneq, timikkut nappaateqarneq katsorsarneqarsinnaanngitsumik, qaratsakkut ajuuteqarnerit il.il.

Tarnip nappaataanut nakorsap Preben Brandtip eqqornerusumik nassuiarsimavaa: Angerlarsimaffeqanngitsut, isumaginninnermi politikimi paasinnaataseq malillugu, tassaapput inuit ineqannginnermik saniatigut inuttut peqqissutsikkullu arlalinnik ajornakusoortunik imminnullu sakkortusartunik ajornartorsititit, tamannalu pissutigalugu inuttut peqatigiinnerit ilaannut, tamarmiunngilluinnartunullu, atatillugu ajornartorsiteqartartut. (Preben Brandt 2013)

Politikerit inunnut angerlarsimaffeerusimasunut immikkut inissialiorsinnaanngilat, kikkut anguniagaanersut isummerfigeqqaartinnagu. Kollegialiornermi, kiisalu utooqqarnut innarluutillinnullu immikkut inissialiornermi tamanna namminersorlutik oqartussat (siusinnerusukkullu aqutsisuusartut) iluatsipajaarsimavaat, nassuiaasiornersigut inatsisiliorinnikkullu. Isumaginninnermi immikkut inatsisiliorinnissaq pisariaqarpoq inunnut, inuiaqatigiit avataanni inuusimasunut, inuusuttut utooqaallu inuuniarnikkut ajornartorsititit, inuit atornerluisut inuillu qaratsakkut ajuutillit naleqquttunik inissiaqartillugit – aamma aqqillugulu inuit ajornartorsititit taakkuninnga ataatsikkut arlalinnik eqqornerqarsimasat. Tunngaviatigut ineqarneq kisimi apeqquataanngilaq.

Ajornartorsitit aappaani (2) pineqarpoq iliuuseqarnissamut tassa piffissanngortoq. Taanna ajornartorsitit pingaarnersarilluinnarpara – ilannussallu matuma allanneqarneranut tamarmut tunngaviuvoq. Tassami §37 naapertorlugu apeqquummut akissutikkut ersarilluinnarpoq suliasaq ingerlaqqissimannigitsooq, ullumikkullu pissutsit isummerfigineqanngitsut – tassa isumaginninnikkut politikimi tamanna pingaartinneqanngilluinnarpoq.

Tassa isumaginninnikkut politikimi unitooqqaneq.

Massakorpiaq politikikkut aalassasi-maaruteqartoqarpoq, ataqqinaatissatullu suliniussit sammineqarnerpaapput – soorlu mittarfiit, aatsitassarsiorneq aalisarnerlu... allat ersarivissumik tunulluinnarpoq, politikikkut oqartussaaffiit nikerartineqarnerat ilutigalugu. Isumaginninneq allanit tamanit sammitinneqarunnaavippoq – tamannali pissutigalugu ajornartorsitit tammarnaviannigillat. Allaammi ajornartorsitit ilaat, soorlu inuit angerlarsimaffeeruttut, politikikkut sammineqanngikkaangaamik, amerliartortarput.

Tulleriarinissaq tamanna kommunit kisimik isummerfigissanngilaat – apeqquummut isummermanniginneq akissusaanngitsuliorneruvoq. Ineqarnermut inatsit

assigiinnigisitaqqinnerusariaqarpoq. Ineqarnermut inatseqarpugut assigiinnigisitaarisumik – tamanna maligassaavoq. Inatsiseqarpugut inuusuttut ilinniagaqartut, utooqaat inuillu innarluutillit inissialiuunneqarnissaannik qulakkeerinnittunik. Matumani pineqarput inuit isumagiagassat »nutaat«.

Inuit angerlarsimaffeqarnissaminnik atorfigisartitsisut. Tamanna inuit pisinnaatitaaffigaat, Kielsen. Taannaanngilarlu, Kalaallit Nunaata oqaluttuarisaanerani siullermeersumik isumaginninnermut politikki naalackersuisoqatigiinnissamik isumaqatigiissummi nammineq qulequtserlugu ilanngunneqarsimavoq. Naalackersuisoqatigiinnissamik isumaqatigiissummi angerlarsimaffeqanngitsut ineqarnermut politikkimut qanimut qilersorsimapput. Illua'tungaatigut angerlarsimaffeqanngitsut naalackersuisoqatigiinnissamik isumaqatigiissummi immikkut inissinneqarsimammata qitiulluinnarlunilu akissusaassusiliorneruvoq, inissiaqartinnissaalli kisimi pineqanngilluinnarpoq. Pineqarput isumaginninnikkut iliuuseqarnissat, katsorsaanerit, inuttut atugarliortut, ilinniagaqartitsineq, suliffissat inissiaqartitsisut il.il. Naalackersuisoqatigiinnissamilli isumaqatigiissummi inissiaqartinneqarsimavoq, tamannalu alloriarneruvoq pingaaruteqarlunnarpoq.

Tamanna pissutigalugu §37 naapertorlugu apeqquummut akissut paasisinnaanngilluinnarpara. Sukkavallaamik allanneqarsimava? Spindoktorimik taaneqartartup ataqqissaarsimannigilaq – imaluunniit naalackersuisoqatigisat allat atuarsimannigilaat. Uanga tamanna paasisinnaanngilluinnarpara.

Taavami naalackersuisoqatigiinnissamik isumaqatigiissut sunaava – tassami, politikikkut sulinermi malinneqanngilluinnassappat? Taava isumaqatigiissut Mathias Storchip kalaallinut sinnattuanik politikkinngortitsinerinnaava? Neriuppugut – tamannali pissanerluni? Siumup takorluugaa inornartoq?

Takorluugaq inornartoq tassaavoq arlaanut kissaatigisarput, nuannaartorisatsinut neriuttigisarput. §37 naapertorlugu apeqquummut akissutikkut politikkersorneq tupinnangaarmat, oqarusuppungalu paasisaanngingaarmat, qularnartoqartilerlugu akissut sunarpiaansooq. Immaqami tamanna siunertaasimavoq – tassa akissutaanngitsooq teknikkikkut oqaatsinik poortorlugu, politikiuunerunani piuma-

saarsornerunerulluni. Isumassarsiarimi takusinnaassavarpugut, takorluukkap ilaata piviusunngortinnissaannik takorluugaq anguniagarlu – innuttaasut tamarmik toqqissisimanartumik inissiaqarnissaannik siunissaqarlunissaannillu takorluugaq qanilleriarnerulaarlugu.

Pingasunngormat kingullermik suppitortarfik matugatsigu anaanat kingullersaallutik naalungiarsuutit nassarlugit anippugut. Nalunaaqutaq 19:35-uvog. Neriuppunga angerlarsimasat – imaluunniit angerlarfiusinnaasumukarsimasat.

Isummersorfimmi matumani siunnersuutini meeqqat inuusuttullu sammineqanngivissimappugut, tassami taakkununnga ilaatinneqassanngillat. Illersorneqassappugut, supptorfimmi kinguleriaanit ungasillilugit. Soorunami sammineqartuni salliumneqassappugut, tamatumannissaarlu inuiaqatigiinni pigisaartuni sinnattut qanilliallanneqartoq takusinnaavarpugut.

Isummersorfik manna naggataarlugu imminut akerlililaarallarlanga. Sallersaatillugu inuit iserfissaqartissigut siniffissaqartillugulu toqqissisimanermillu tunillugit. Taava kingorna sinneri sulissutiginnaavagut.

Housing firstimik imaluunniit suliniutit kusanartut allat taaniaqinasiuk.

Tamanna kingorna piumaarpoq.

Qanoq iliuuseqartoqassaaq.

Katersortarfik, oqaluffik imaluunniit timersortarfik ammarlugit, feltmadrasinik siniffinnillu pisillusi, soorlu Arctic Winter Games (AWG) ingerlanneqarmata taamaasiortorneratut.

AWG-mut missingersuutit ilamerngi atorlugit inuit kissalaarnermik tunisigut oqquiffissillugit isumannaallillugit.

Tassa teknikkikkut aqqiissutissaq.

Tunngaviummik pineqarpoq atugarissaarnerup siullunneqarnissaa.

SULIARIUMANNITTUSSARSIUSSINEQ OFFENTLIG LICITATION

Nukissiorfiit sanaartortitsisutut suliasaq una tamanut suliariumannittussarsiuuppaat.

Pas.165.42.000 Tasiusami imeqarfiup toqqavissaaq
Paasisaqarnerorusukkuit nittartagarput alakkarsiuk

Nukissiorfiit, udbyder som bygherre nedenstående opgave i offentlig licitation.

Pas.165.42.000 Fundament til vandværk i Tasiusaq
Læs mere om det på vores hjemmeside